

**PUHE KANSANTALOUSNEUVOSTOJEN
II YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA ¹⁴⁰
JOULUKUUN 25 pnä 1918**

(Suosionosoituksia.) Toverit! Sallikaa minun sanoa aluksi muutama sana Neuvostotasavallan kansainvälisestä asemasta. Kaikki te tietenkin tiedätte, että kansainvälisen tilanteen perusmomenttina on englantilais-ranskalais-amerikkalaisen imperialismiin voitto ja yritykset vallata lopullisesti koko maapallo ja tuhota ennen kaikkea Neuvosto-Venäjä.

Tiedätte myös, että Lokakuun vallankumouksen alkuaikoina suurin osa Länsi-Euroopan porvaristosta ja vieläpä osa Venäjänkin porvaristosta otti asian siltä kannalta, että meillä täällä suoritetaan eräänlaista sosialistista kokeilua, jolla ei voi olla mitään oleellista ja vakavaa merkitystä yleismaailmalliselta kannalta katsoen. Porvariston röyhkeimmät ja lyhytnäköisimmät edustajat esittivät useamminkin kuin kerran sen suuntaisia mielipiteitä, että Venäjän kommunistien kokeiluista ei voi koitua muuta kuin mielihyvää Saksan imperialisteille. Ja on valitettavasti ollut sellaisia ihmisiä, jotka antoivat sokaista itseään näillä typeryyksillä ja arvostelivat tältä kannalta muun muassa Brestin uskomattoman raskaita ja uskomattoman pakonalaisia rauhannehtoja. Totta puhuen nämä henkilöt herättivät sekä tietoisesti että tiedottomasti pikkuporvarillista luokkahenkistä isänmaallisuutta eivätkä arvostelleet huononevaa tilannetta yleismaailmallisen merkityksen kannalta, siltä kannalta, mihin suuntaan tapahtumat kehittyvät koko maailman mitassa, vaan siltä kannalta, että Saksan imperialismi on muka pahin vihollinen ja että tuo ennen

näkemättömän rosvoushenkinen pakkorauha on muka Saksan imperialistien voitto.

Todellakin, jos silloisia tapahtumia tarkastellaan Venäjän aseman kannalta, niin tuskinpa voidaan kuvitellakaan olevan vielä tuhoisampia ehtoja. Mutta Saksan imperialistien johtopäätösten typeryys paljastui muutamia viikkoja myöhemmin, kun saksalaiset Ukrainaa vallatessaan leuhkivat Saksan porvariston ja varsinkin Saksan proletariaatin edessä, että nyt oli koittanut hetki koota imperialistisen politiikan tuottamia hedelmiä, että he saavat Ukrainasta kaikkea, mitä Saksa tarvitsee. Tällainen tapahtumien arviointi oli mitä harkitsemattominta ja lyhytnäköisintä.

Mutta pian kuitenkin ilmeni, että oikeassa olivat olleet vain ne, jotka olivat tarkastelleet tapahtumia siltä kannalta, miten ne vaikuttavat maailmanvallankumouksen kehitykseen. Nimittäin ennen näkemättömiä kärsimyksiä kokenut Ukraina oli esimerkki, joka osoitti, että oikeaa tapahtumien arvostelua oli ollut ainoastaan se, joka oli perustunut proletaarisen maailmanvallankumouksen tutkiskeluun, huolelliseen tarkasteluun: imperialismi joutui sietämättömän vaikeaan asemaan saatettujen työtätekevien joukkojen puristukseen. Ja nyt huomaamme, että Ukrainan tapaus oli vain yksi vaihe maailmanvallankumouksen laajenemisprosessissa.

Saksan imperialistit onnistuivat saamaan Ukrainasta aineellisia varoja paljon vähemmän kuin luulivat saavansa. Samalla tämän sodan muuttuminen ilmeiseksi ryöstösodaksi heikensi koko saksalaista armeijaa, ja Saksan työtätekevistä joukoista muodostetun armeijan joutuminen kosketuksiin Neuvosto-Venäjän kanssa aiheutti hajaannuksen, joka tuntui sitten muutamia kuukausia myöhemmin. Ja nyt, kun Englannin ja Amerikan imperialismi on käynyt entistä julkeammaksi ja katsoo olevansa valti, jota kukaan ei pysty vastustamaan, emme suinkaan sulje silmiämme ollaksemme näkemättä, miten poikkeuksellisen vaikeaan asemaan olemme joutumassa. Ententevallat ovat menneet politiikassaan pitemmälle kuin porvaristo voi mennä ja riehaantuneet liiaksi, niin kuin Saksan imperialistit riehaantuivat liiaksi helmi- ja maaliskuussa 1918 Brestin rauhaa solmiessaan. Englantilais-ranskalaisen imperialismiin havaitsemme ilmeisesti syyllistyvän siihen samaan, minkä

seurauksena oli Saksan imperialismin joutuminen perikatoon. Ensiksi mainittu on pakottanut Saksan hyväksymään rauhanehdot, jotka ovat paljon huonompia ja raskaampia kuin ne, jotka Saksa pakotti meidät hyväksymään Brestin rauhanteossa. Siten englantilais-ranskalainen imperialismi on ylittänyt rajan, mikä onkin muodostuva sille myöhemmin kohtalokkaaksi. Tuon rajan ylitettyään imperialismin on toivotonta yrittää pitää työtätekeviä joukkoja kuuliaisina.

Vaikka shovinistit ovatkin nostaneet kovan melun voiton ja Saksan murskaamisen johdosta ja vaikka sota ei olekaan vielä virallisesti loppunut, niin jo nyt havaitsemme merkkejä työväenliikkeen tavattomasta voimistumisesta Ranskassa ja Englannissa ja muutoksen niiden politiikkojen asenteessa, jotka olivat aikaisemmin mielipiteiltään shovinisteja, mutta esiintyvät nyt omaa hallitustaan vastaan, kun tämä yrittää sekaantua Venäjän asioihin. Kun otamme tämän lisäksi tiedot, joita on viime aikoina ilmestynyt lehtiin englantilaisten ja amerikkalaisten sotilaiden taholla alkaneesta veljeilystä, ja kun muistamme, että imperialistien sotavoimat on muodostettu kansalaisista, joita on petetty ja uhkailtu, niin voinemme katsoa Neuvosto-Venäjän aseman riittävän lujaksi. Nämä maailmansodan ja vallankumouksen yleiset näköalat huomioon ottaen voimme olla täysin rauhallisia ja katsoa ehdottoman varmoina tulevaisuuteen ja sanoa, että englantilais-ranskalainen imperialismi on siinä määrin riehaantunut, että on ylittänyt kaikki imperialisteille mahdolliset rajat maailmassa ja että sitä uhkaa mitä täydellisin katastrofi.

Ententevallat, jotka jatkavat imperialistista sotaansa, ovat ottaneet tehtäväkseen tukahduttaa vallankumouksen, anastaa ja jakaa kaikki maat. Mutta vaikka Englanti ja Amerikka ovat olleet paljon kauempana sodan kauhuista kuin Saksa ja vaikka niiden demokraattisesti järjestynyt porvaristo on paljon kaukonäköisempi kuin Saksan porvaristo, niin silti Englannin ja Amerikan imperialistit ovat menettäneet harkintakykynsä ja nyt niiden täytyy objektivistien olojen pakottamina käydä käsiksi tehtävään, joka ei ole niiden voimien mukainen, niiden täytyy pitää yllä sotaväkeä tukahduttamis- ja rauhoittamistarkoituksessa.

Nykyiset olosuhteemme vaativat meitä kuitenkin jännittämään kaikki voimamme äärimmilleen. Meidän on nytkin

vielä pidettävä jokaisesta kuukaudesta suurempi vaari kuin aikaisemmin pidimme kymmenestä vuodesta, sillä tehtävämme on sata kertaa suurempi: emme ainoastaan suojele Venäjän tasavaltaa, vaan suoritamme suurta tehtävää maailman proletariaatin hyväksi. Organisaatiosuunnitelman laatiminen ja yleisten suhteiden järjestäminen vaatii meiltä suuria ponnistuksia ja paljon työtä.

Siirtyessäni lähitehtäviämme koskevaan kysymykseen minun on huomautettava, että perusta on jo laskettu ja että kansantalousneuvostojen ensimmäisen ja toisen edustajakokouksen välisenä aikana olemme hahmotelleet toimintamme perusluonteen. Yhdessä ammattiliittojen kanssa olemme laatineet ja saattaneet kestäväälle pohjalle teollisuuden, kansallistettujen tuotantolaitosten, kokonaisten tuotannonalojen yleisen johtamissuunnitelman, mutta vastaisuudessaakin tulemme taistelemaan kaikenlaisia syndikalistisia, separatistisia, paikka- ja aluekunnallisia asialle vahingollisia yrityksiä vastaan.

Sotatilanteen vuoksi vastuumme on erikoisen suuri ja tehtävämme ovat vaikeita. Kolleginen johtotoiminta vaatii ammattiliittojen osallistumista siihen. Kollegiot ovat välttämättömiä, mutta kollegiset johtoelimet eivät saa muodostua käytännöllisen työn haitaksi. Sikäli kuin muun muassa minä olen joutunut tarkkailemaan nykyään tuotantolaitostemme taloudellisten tehtävien täyttööä käytännössä, pistää erikoisesti silmään se, että täytöntöönpanon osalta sidottuna kollegiseen käsittelyyn työmme jarruttaa väliin täytöntöönpanoa. Siirtyminen kollegisesta täytöntöönpanosta henkilökohtaiseen vastuuseen on nykyhetken tehtäviä.

Tulemme ehdottomasti vaatimaan kansantalousneuvostoilta, pää- ja keskushallinnoilta, ettei kolleginen hallintojärjestelmä saa muodostua jaaritteluksi, päätöslauselmien kirjoitteluksi, suunnitelmien laadinnaksi ja aluekuntalaisuudeksi. Sellainen on sallimatonta. Tulemme jatkuvasti vaatimaan, että jokaisen kansantalousneuvoston työntekijän ja jokaisen päähallinnon jäsenen täytyy tietää, mistä talouden alasta, suppeasti ymmärrettynä, hän on vastuussa. Kun meille tiedotetaan raaka-aineita olevan, mutta ei osata sanoa, ei kyetä määrittelemään, paljonko raaka-aineita on, ja kun kuuluu valituksia, että varastot ovat täynnä tavaraa ja lukossa, vaikka talonpojat samaan aikaan vaativat ja

oikeutetusti vaativatkin tavaravaihtoa kieltäytyen luovuttamasta viljaa arvonsa menettäneitä seteleitä vastaan, niin silloin tiedettäköön, kuka ja nimenomaan minkä kollegisen hallinnon jäsen vitkuttelee, ja sanottakoon myös, että tämä jäsen on vastuussa ja joutuu vastaamaan vitkuttelustaan maanpuolustuksen kannalta katsoen, t.s. siltä kannalta, että hänet on heti pidätettävä ja annettava sota-oikeuteen, vaikka hän olisi mitä arvovaltaisimpaan päähallintoon kuuluvan arvovaltaisimman liiton edustaja. Sellaisen henkilön on vastattava siitä, missä määrin käytännössä noudatetaan sellaisia perusvaatimuksia kuin tilinpito talousvarastoissa olevista tuotteista ja näiden oikea käyttö. Enimmäkseen juuri tällaisten perustehtävien täytössä meillä on hankaluuksia.

Historian kannalta katsoen tämä ei anna aihetta pelkoon, sillä uusia ja ennen tuntemattomia muotoja luotaessa joudutaan käyttämään jonkin verran aikaa siihen, että hahmotellaan yleinen organisaatiosuunnitelma, jota sitten kehitellään täydellisemmäksi työn kuluksa. Saa päinvastoin ihmetellä, miten paljon on saatu aikaan tässä suhteessa näin lyhyessä ajassa. Mutta sodan kannalta, sosialismin kannalta katsoen, kun proletariaatti vaatii meitä osoittamaan mitä suurinta tarmokkuutta, jotta olisi sekä leipää että puoliturkkeja ja työläiset joutuisivat kärsimään vähemmän jalkineiden, elintarvikkeiden y.m.s. puutetta, on laajennettava tavaravaihtoa kolme, kymmenenkin kertaa suuremmaksi kuin mitä se nyt on. Kansantalousneuvostojen lähimpiä tehtäviä on huolehtia asian tästä puolesta.

Vaadimme käytännöllistä työtä niiltä, jotka ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että viljaa vaihdetaan muihin tuotteisiin, ettei vilja jää loikomaan, etteivät raaka-aineet joudu lojumaan missään varastossa samalla kun pidetään tiliä niistä ja että todella autetaan tuotantoa.

Mitä osuuskuntiin tulee, niin niihin on suhtauduttava asiallisesti. Tavatessani kansantalousneuvostojen jäseniä, jotka sanovat, että osuustoiminta on kaupusteluhommaa, että osuuskunnissa on menshevikkejä, että niissä on valkokaartilaisia ja tämän vuoksi on pysyttävä kaukana niistä, minä väitän, että nämä miehet eivät ymmärrä asiasta mitään. He eivät käsitä ajankohdan tehtäviä lainkaan, kun he sen sijaan, että osoittaisivat ammattinsa tuntevia

osuustoimintamiehiä, viittaavat näihin kuin miehiin, jotka tarjoavat kättään valkokaartilaisille. Väitän, että he puutuvat asioihin, jotka eivät kuulu heille: valkokaartilaisien pyydystämistä varten meillä on erikoiskomiteoita ja nämä saakoot tehdä tehtävänsä. Osuuskunnathan ovat ainoita kellollisia kapitalistisen yhteiskunnan luomia laitoksia, joita meidän tulee käyttää hyväksemme. Sen vuoksi kaikista yrityksistä korvata asia järkeilyillä, jotka ovat kouraantuntuva lyhytnäköisyyttä ja mitä pahinta typeryyttä, intelligenttien omahyväisyyttä, me tulemme rankaisemaan käyttämällä sotatilan mukaisia ankaria repressiivisiä toimenpiteitä. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Kun ei tähän mennessä, vuoden mittaan ole saatu asiaa kunnolla järjestykseen ja kun käytännöllisten tehtävien odottaessa me yhä vain käsittelemme suunnitelmia, vaikka maa vaatii leipää, huopajalkineita, ajoissa tapahtuvaa raaka-aineiden jakoa, niin moinen vitkuttelu ja muiden asioihin sekaantuminen on kerrassaan sietämätöntä.

Hallintokoneistossamme on toisinaan aineksia, jotka kallistuvat valkokaartilaisiin päin, mutta näiden henkilöiden on mahdoton saada poliittista vaikutusvaltaa ja johtosemaa, koska kaikissa laitoksissamme on olemassa kommunistinen valvonta. Siitä ei voi olla puhuttakaan. Mutta käytännöllisinä työntekijöinä he ovat meille tarpeen eikä heitä ole syytä pelätä. Olen varma siitä, että kommunistit ovat mitä parhaimpia ihmisiä ja heidän keskuudessaan on mitä parhaimpia organisaattoreita. Kuluu kuitenkin vuosia, ennen kuin saamme näitä organisaattoreita kyllin paljon, mutta emme voi odotella.

Tällaisia työntekijöitä voimme saada nyt porvariston keskuudesta, spesialistien ja sivistyneistön keskuudesta. Kysymme kaikilta kansantalousneuvostossa toimivilta tovereilta: mitä te, hyvät herrat, olette tehneet saadaksenne työhön kokeneita henkilöitä, mitä te olette tehneet saadaksenne spesialisteja, saadaksenne kauppa-apulaisia, pystyviä porvarillisia osuustoimintamiehiä, jotka eivät tehne työtä sen huonommin teille, kuin he tekivät sitä joillekin Kolupajeveille ja Razuvajeveille¹⁴¹? Meidän on aika luopua entisestä ennakkoluulosta ja kutsua palvelukseemme kaikkia niitä spesialisteja, joita tarvitsemme. Kaikkien kollegisten hallintojemme, kaikkien kommunististen työnteki-

jämme on tiedettävä tämä. Tällainen suhtautuminen asiaan on menestyksemme ehto.

Kaikenlaiset turhat puheet saavat riittää, nyt on aika ryhtyä käytännölliseen työhön, joka voi vapauttaa maamme siitä renkaasta, johon imperialistit yrittävät sitä sulkea. Kaikkien neuvosto- ja osuustoimintaelinten on omaksuttava tämä kanta. Meidän on toimittava ja toimittava! Proletariaatti menettää hyvin paljon, jollei se otettuaan vallan käsiinsä pysty käyttämään valtaansa, pysty käytännössä asettamaan tehtävää ja käytännössä myös ratkaisemaan sitä. On jo aika luopua siitä ennakkoluulosta, että muka vain kommunistit, joiden keskuudessa on tietenkin varsin hyviä ihmisiä, voivat suorittaa tiettyä työtä. On jo aika luopua tästä ennakkoluulosta: me kaipaamme toimen ja toimen miehiä ja meidän on saatava heidät kaikki työhön.

Kapitalismi jätti meille valtavan perinnön, jätti meille mitä etevimmät specialistinsa, ja näitä meidän on ehdottomasti käytettävä hyväksi ja vieläpä laajassa mitassa, joukkoimitassa, panemalla heidät kaikki toimeen. Emme jouda kerta kaikkiaan kouluttamaan spesialisteja kommunisteistamme, sillä kaikki riippuu nyt käytännöllisestä työstä, käytännöllisistä tuloksista.

Asiat on saatava sille tolalle, että jokainen kollegion jäsen, jokainen vastuunalaisen viraston työntekijä ryhtyy työhön ja vastaa siitä loppuun saakka. On ehdottoman välttämätöntä, että jokainen, joka on ottanut huolehtiakseen tietystä työsarasta, vastaa kaikesta: niin tuotannosta kuin jaostakin. Sanon teille, että Neuvostotasavaltamme asema on sellainen, että jos vilja ja muut tarvikkeet jaetaan oikein, niin voimme kestää vielä hyvin ja hyvin kauan. Mutta juuri siksi tarvitaan sellaista oikeaa politiikkaa, että tehdään kerta kaikkiaan loppu kaikesta vitkuttelusta. On toimittava nopeasti ja päättäväisesti, määrättävä kuhunkin tiettyyn vastuunalaiseen työhön tietyt henkilöt ja jokaisen heistä pitää tietää selvästi tehtävänsä, vastata siitä selvästi, sillä hän on siitä vastuussa jopa kuolemanrangaistuksen uhalla. Tällaista on politiikkamme niin Kansankomissaarien Neuvostossa kuin Puolustusneuvostossakin¹⁴², ja kansantalousneuvostojen ja osuuskuntien koko toiminta on alistettava palvelemaan juuri tätä politiikkaa. Juuri tämänsuuntaista tulee olla proletariaatin politiikan.

Asiat on saatava sille tolalle, että tavaravaihdon pyörä pyörisi meillä kunnolleen. Koko ongelma on nyt siinä, ja tässä suhteessa meidän on tehtävä paljon työtä, johon sen päätteeksi, mitä olen nyt sanonut, rohkenenkin teitä kaikkia mitä hartaimmin kehottaa. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

*Julkaistu lyhyen selostuksen muodossa
joulukuun 26 pnä 1918
„Izvestija VTsIK” lehden 284. n:ossa*

*Kokonaisuudessaan julkaistu ensi kerran
v. 1919 kirjassa „Kansantalousneuvostojen
11 yleisvenäläisen edustajakokouksen
aineistot. Pikakirjoituseloste”. Moskova*

*Julkaistaan
kirjan tekstin mukaan*
